

ಗೇರು ರಿಡಗಿಷ್ಟ ಸವರುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಆಕಾರ ಕೊಡುವಿಕೆ



ಗೇರು ಸಂಶೋಧನಾ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ
ಪುತ್ತೂರು - 574 202, ದ. ಕ.

ಗಿಡಗಳ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಬೆಳೆಯುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ, ಅವುಗಳ ಕೊಂಬೆ-ರೆಂಬೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ (ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನುಂಟಾಗಿ) ಕತ್ತಲಿಸಿ, ಉತ್ತಮವಾದ ಆಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಗಾತ್ರದನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಗಿಡದ ಉತ್ತಾದಕತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ತೋಟಗಾರಿಕಾ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವೇ 'ಗಿಡಗಳ ಆಕಾರ ಕೊಡುವಿಕೆ' (Tree Training) ಆ ರೀತಿಯ ಆಕಾರ ಕೊಡುವಲ್ಲಿ ಗಿಡಗಳ ಸವರುವಿಕೆ ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಹಿಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಆಕಾರ ಕೊಡುವಿಕೆ ಹಾಗೂ ಸವರುವಿಕೆಯ ಕಾರಣದ್ವಾರಾ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಶೀತ ವಲಯದ ಬೆಳೆಗಳಾದ ಸೇಬು, ದೃಢ ಹಾಗೂ ಕೆಲವೊಂದು ಅಲಂಕಾರಿಕ ಸಸ್ಯಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಶತ್ರೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿನ ಅಧ್ಯಂತನಾದ ಪ್ರಕಾರ ಉಷ್ಣವಲಯದ ಪಣ್ಣನ ಸಸ್ಯಗಳಾದ ಮಾತ್ರ ಮತ್ತು ಗೇರಿನಂತಹ ಮರಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ ಆಕಾರ ಕೊಡುವಿಕೆ ಹಾಗೂ ಸವರುವಿಕೆಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಉತ್ತಾದಕತೆಯನ್ನು ಯೆಚ್ಚಿಸಬಹುದೆ ದಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿರುತ್ತದೆ.

ಗಿಡಗಳ ಸವರುವಿಕೆಯನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೆಳಕಂಡ ತತ್ತ್ವಗಳನ್ನುದರಿಸಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

- i] ಕೊಂಬೆ-ರೆಂಬೆಗಳ ತುದಿಯಲ್ಲಿನ ಪ್ರಕೃತಿದತ್ತವಾದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ತೀವ್ರತೆಯನ್ನು ಕುಂಠಗೊಳಿಸಿ ಸಸ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಕೊಂಬೆ-ರೆಂಬೆಗಳು ಸಮಾನವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವಂತಾಗಿಸಲು.
- ii] ಗಿಡಗಳ ಕಾಂಡ ಹಾಗೂ ಹೇರಿನ ಭಾಗಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಸಮತೋಲನವಾದನ್ನು ಕಾಢಾಡಲು.
- iii] ಗಿಡಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಹಂತಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲು ಮತ್ತು
- iv] ಹವಾಮಾನಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಿಂತೆ ಗಿಡಗಳು ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲ ವಾಗಿಸಲು.

ಈ ನಾಲ್ಕು ತತ್ತ್ವಗಳೊಂದಿಗೆ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಕೆಲ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಆವಶ್ಯಕತೆಗಳಿಗನುಣಾವಾಗಿ ಗಿಡಗಳು ಸವರಲ್ಪದ್ದುತ್ತವೆ.

ಉದಾ :

- i] ಗಿಡಗಳ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಿಗೂ ಸೂರ್ಯನ ಬೆಳಕು ಒದಗುವಂತಾಗಲು.
- ii] ಕೊಂಬೆ-ರೆಂಬೆಗಳು ವಾಯ್ಸು ಕಾಂಡದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಿಂದಲೂ ಬೆಳೆದು ಗಿಡದ ಸವಾತೋಲನವಾದನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲು.

- iii] ಗಿಡಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಆಕಾರವನ್ನು ನೀಡಿ ಗಾತ್ರವನ್ನು ಹಕ್ಕೋಟಿ ಯಲ್ಲಿಡಲು.
- iv] ಗಿಡಗಳನ್ನು ರೋಗರುಜನಗಳ ಬಾಧೆಯಿಂದ ಪಾರು ಗೊಳಿಸಲು.
- v] ಹವಾಮಾನದ ವೈಪರೀತ್ಯತೆಗಳಿಂದ ಗಿಡಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು.
- vi] ತೋಟದೊಳಗಿನ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಡೆಸಲು ಮತ್ತು
- vii] ತೋಟದ ಅಂದ ಹಾಗೂ ನೋಟವನ್ನು ಹಚ್ಚಿಸಲು

ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಆಕಾರ ಕೊಡುವ ವಿಧಾನಗಳು :

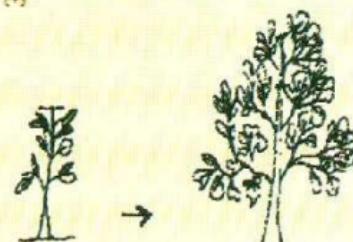
ತೋಟದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸುವ ಹಣ್ಣಿನ ಗಿಡಗಳ ಭಾವಣೆಗೆ ವಿವಿಧ ಆಕಾರವನ್ನು (ಆವಶ್ಯಕತೆಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿ) ಕೊಟ್ಟಿ ಗಿಡಗಳ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ಹಚ್ಚಿಸಬಹುದು. ಹಣ್ಣಿನ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಮೂರು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸವರಿ ಮೇಲ್ಬಾವಣೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಬಹುದು.

- i] ಗಿಡದ ಮುಖ್ಯ ಕಾಂಡಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟಿ ಮರದ ಮೇಲ್ಬಾವಣೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು.



ಈ ತರಹ ಆಕಾರವನ್ನು ರೂಪಿಸಿದ ಗಿಡಗಳು ಉದ್ದುದ್ದವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಹರಡುವಿಕೆಯ ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಗಿಡಗಳನ್ನು ಒತ್ತೊತ್ತಾಗಿ ನೆಡಲು ಇದು ಉತ್ತಮ ವಿಧಾನ. ಆದರೆ ಕ್ರಮೇಣ ಸೂರ್ಯನ ಶಾಖಿವು ಗಿಡದ ಒಳಭಾಗಕ್ಕೆ ಸಿಗದೆ ಕೆಳಗಿನ ಕೊಂಬೆ-ರೆಂಬೆಗಳು ಒಣಗಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸೂರ್ಯನ ಬೆಳೆಕು ಗಿಡದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಿಗೂ ಬೀಳುವಂತೆ ಗಿಡವನ್ನು ಸವರಬೇಕು.

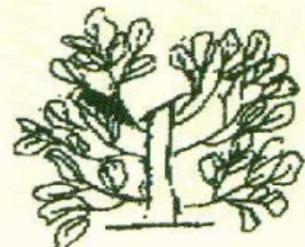
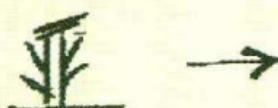
- ii] ಮುಖ್ಯ ಕಾಂಡದ ತುದಿಯನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ಮೇಲ್ಬಾವಣೆಯ ಅರೆಗೊಲಾಕಾರದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು.



ಈ ತರಹ ಮುಖ್ಯ ಕಾಂಡವನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಕತ್ತರಿಸುವುದರಿಂದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು ಪಾಶ್ಚಾದ ಗೆಲ್ಲುಗಳಿಗೂ ಹಂಚಿ ಮೋಗಿ ಸಮಾನವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ

ಸಸ್ಯಗಳಿಗೆ ಸೂರ್ಯನ ಶಾಶಿವು ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಿಗೂ ದೊರಕಿದವು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

iii] ಮುಖ್ಯ ಕಾಂಡವನ್ನು ಬುಡದಿಂದಲೇ ಕತ್ತರಿಸಿ ಹೂದಾನಿ ಯಾಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು.



ಈ ಆಕಾರದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಸಸ್ಯಗಳಿಗೆ ಸೂರ್ಯನ ಬೆಳಕು ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಿಗೂ ದೊರಕುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಗಿಡವು ಹಬ್ಬಿ ವಂತಾಗಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಗಾಳಿಯಿಂದ ಗಿಡಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಕೊಂಬೆಗಳು ಸ್ವಲ್ಪವೇ ಭಾಗದಿಂದ ಹರಡುವುದರಿಂದ ಅವು ಹೆಚ್ಚು ಬಲಶಾಲಿಯಾಗಿರಲಾರವು.

ಈ ಮೂರು ಮುಖ್ಯವಾದ ಗಿಡದ ಆಕಾರಗಳಲ್ಲದೆ ಮರದ ಜಾತಿ, ಗಿಡಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟಿರುವ ಅಂತರ, ಮಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆ, ಬಿಸಿಲು ಬೀಳುವ ದಿಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ತೆರೆದ ಹೂದಾನಿ, ಮುಚ್ಚಿದ ಹೂದಾನಿ, ಪಿರಮಿಡ್ ವಿಧಾನ, ಗೋಲಾಕೃತಿ, ಸಿಲಿಂಡರ್ ಮುಂತಾದ ಆಕಾರಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿ ಮೇಲ್ಮೈವಣಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಬಹುದು. ಗಿಡಗಳನ್ನು ಸವರುವಾಗ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಕೆಲವು ಕೊಂಬೆಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ತೆಗೆಯಬೇಕಾಗಬಹುದು (Thinning out) ಯಾ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ತುದಿಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ (Heading back) ಅವುಗಳಿಂದ ಕವಲೊಡೆದು ಹೊಸ ಗೆಲ್ಲುಗಳು ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು.

ಗೇರು ಗಿಡಗಳ ಸವರುವಿಕೆ :

ಗೇರು ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದಲೇ ಆಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸವರುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ತೋಟಗಳನ್ನು ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ಫಲಪ್ರದಾಯಕವಾಗಿ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. 8 ಮೀ. x 8 ಮೀ. ಸ್ಥಳಾವಕಾಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವುದಾದರೆ ಗಿಡಗಳ ಕಾಂಡದ ಸುಮಾರು 45ರಿಂದ 75 ಸೆ.ಮೀ. ಎತ್ತರದ ವರೆಗೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾಂಡ ವಾತ್ರ ಉಳಿಸಬೇಕು. ಬಳಿಕ ಮೇಲ್ಮೈವಣಿಯು ಅರೆಗೋಲಾಕೃತಿಯಂತೆ (ತೆರೆದ ಕೊಡೆಯಂತೆ) ಬೆಳೆಯಲು ಕೊಂಬೆ-ರೆಂಬೆಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ಉತ್ತೇಜಿಸಬೇಕು ಹಾಗೂ ಗಿಡವು ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮರವಾಗುವಂತೆ ಬೆಳೆಸಬೇಕು.

ಬಳಿಕ ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷಗಳಿಗೂ ಮೈಯಾದರೂ ಸವರಿ ಆಕಾರವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು 8 ಮೀ. x 8 ಮೀ. ಅವಕಾಶದೊಳಗೆ ಬೆಳೆಯು ವಂತೆ ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮರವು 3ರಿಂದ 4 ಮೀ. ಎತ್ತರಕ್ಕಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಬೆಳೆಯದಂತೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾಂಡವನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ನೀಲಿಸಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಸವರುವಾಗ ಸಿಗುವ ಒಣ ಗೆಲ್ಲುಗಳು ಬೆಕ್ಕೆಪುಟ್ಟ ಕೊಂಬೆ-ರೆಂಬೆಗಳು, ನೀರ ಕಂದುಗಳು ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ತೆಗೆಯಬೇಕು.

ಅತಿ ಸಾಂದ್ರತೆಯ ಶೋಟಗಳ ಸವರುವಿಕೆ :

ಮುಖ್ಯ ಕಾಂಡದ ಸುಮಾರು 30 ಸೆ.ಮೀ. - 45 ಸೆ.ಮೀ. ಎತ್ತರದಿಂದ ಮುಖ್ಯ ಕವಲುಗಳು ಬರುವಂತೆ ಉತ್ತೇಜಿಸಬೇಕು. ಗಿಡವು 3ರಿಂದ 4 ಮೀ. ಎತ್ತರ ಬೆಳೆದ ಬಳಿಕ ಮುಖ್ಯ ಕಾಂಡವನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ಮತ್ತೆ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಯದಂತೆ ಕಾಪಾಡಬೇಕು ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಗೆಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ, ಹೊಟ್ಟಿರುವ ಅಂತರದೊಳಗೆ ಬೆಳೆಯುವಂತೆ ಗಾತ್ರವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಬೇಕು. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಹಂತದಿಂದಲೇ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಅಧಿಕ ಸಾಂದ್ರತೆಯ ಶೋಟಗಳನ್ನು ಫಲಪೂರ್ವದವಾಗಿ ಉಳಿಸಬಹುದು. ಇಲ್ಲವಾದಲ್ಲಿ ಅವು ಕೇವಲ ನಿಲಫ್ರಕ್ಕಿತ ಗೇರು ಕಾಡುಗಳಾಗಿ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಇಳುವರಿ ಸಿಗಲಾರದು. ಗಿಡಗಳಲ್ಲಿ ಹೂವು ಕತ್ತರಿಸದೆ ಪ್ರಾರಂಭ ದಿಂದಲೇ ಕಾಯಿ ಬರಲು ಬಿಟ್ಟು ಪ್ರಾರಂಭದ ಲಾಭವನ್ನೂ ಪಡೆಯುವುದು ಹೆಚ್ಚು ಸೂಕ್ತ.

ಹಳೆಯ ಮರಗಳ ಸವರುವಿಕೆ :

ಈ ಹಿಂದೆ ಸವರದೆಯೇ ಬೆಳೆಸಿದ ಶೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಮರಗಳ ನಾತ್ರ ಯಾ ಆಕಾರ ಹತೋಟಿಗೆ ತರುವುದು ಕಷ್ಟಕರವಾದ ಕೆಲಸ. ಆದರೆ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಹರಡಿರುವ ಗೆಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ತೆಗೆದು ಕ್ಯಾಷ್ಟಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಗಿಡಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಸವರುವಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅಂತಹ ಮರಗಳಲ್ಲಿರುವ ಒಣ ಗೆಲ್ಲುಗಳು, ನೀರ ಕಂದುಗಳನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಕತ್ತರಿಸಿ ತೆಗೆದು ಮರವು ನೋಟಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಕಾಣುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಸವರುವ ಸಮಯ :

ಗಿಡಮರಗಳನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಕೊಯಿಲು ಮುಗಿದು ಮರವು ಚಿಗುರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಸವರುವುದು ಅತ್ಯುತ್ತಮ. ಗಿಡವು ಹೂವು ಬಿಡಲು, ಚಿಗುರುವ 4-5 ತಿಂಗಳ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಸವರುವುದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಗಿಡವು ಹುಲುಸಾಗಿ

ಚಿಗುರಿ ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಕಾಯಿ ಹಾಗೂ ಅಧಿಕ ಇಳಿವರಿ ಬರಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಬಲ್ಲದು. ಗೇರು ಗಿಡಗಳನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮೇ ತಿಂಗಳ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಸವರಬಹುದು.

ಸವರುವಾಗ ವಹಿಸಬೇಕಾದ ಮುಂಜಾಗರೂಕತೆಗಳು :

ಹಳೆಯ ಮರಗಳನ್ನು ಸವರುವಾಗ, ದೊಡ್ಡ ಗಾತ್ರದ ಕೊಂಬೆಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸುವಾಗ ತೊಗಟೆ ಸೀಳಿ ಹೋಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಂತಹ ರೆಂಬೆಗಳನ್ನು ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕದಾಗಿ ಕತ್ತರಿಸಿ ತೆಗೆಯಬೇಕು.

ದೊಡ್ಡ ಗೆಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸುವಾಗ ಬೊಡ್ಡೆ (ಕುಶ್ತಿ) ಉಳಿಸದೆ ಬುಡದಿಂದಲೇ ತೆಗೆಯುವುದು ಉತ್ತಮ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಇವು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಉಪದ್ರವಕಾರಿ ಕೇಟೆ ಹಾಗೂ ರೋಗಕಾರಕ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಆಸರೆಯಾಗಬಹುದು.

ಕತ್ತರಿಸಿದ ಕೊಂಬೆಯ ಗಾಯವು ನಾಜೂಕಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಗಾಯವು ಬೇಗನೆ ಒಣಿಗಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ತೊಗಟೆ ಬೆಳೆಯಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಕತ್ತರಿಸಿದ ಕೊಂಬೆ-ರೆಂಬೆಗಳ ಗಾಯವು ದೊಡ್ಡದಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಶೇ. 10ರ ಬೋಡೋ೯ ಲೇಪನ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಕ್ರಿಮಿಗಳಿಂದ ಗಿಡಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಬಹುದು.

ಚಿಕ್ಕ ಗಿಡಗಳ ಸವರುವಿಕೆಯಾದಲ್ಲಿ ಯಾ ಚಿಕ್ಕ ಪುಟ್ಟ ರೆಂಬೆಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ತೆಗೆಯುವುದಾದರೆ ಶೇ. 1ರ ಬೋಡೋ೯ ಸಿಂಪರಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕು.

ಹಚ್ಚನ ವಿವರಗಳಿಗೆ :

ನಿದೇಶಕರು

ಗೇರು ಸಂಶೋಧನಾ ನಿದೇಶನಾಲಯ (ಡಿ.ಸಿ.ಆರ್.)

ಮೊಟ್ಟೆತ್ತಡ್ಡ, ಪುತ್ತೂರು - 574 202, ದ. ಕ.

ದೂರವಾಣಿ : 08251-230902

ಇವರನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ.

ಪ್ರಕಾಶಕರು : ಡಾ. ಎಮ್. ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಭಟ್
ನಿದೇಶಕರು

ಮರು ಪ್ರಕಟನೆ : ಮಾಚ್ 2012

ವಿಷಯ ಸಂಗ್ರಹ : ಡಾ. ಯಂ. ಗಂಗಾಧರ ನಾಯಕ
ಮತ್ತು ನಿರೂಪಣ : ಪ್ರಥಾನ ವಿಜಾಪು (ತೋಟಗಾರಿಕೆ)